

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 25. maj 2018 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliame

Eqqartuussisunit suliarineqarpoq

sul.nr. K 255/17

(K. Nunaanni Eqqartuussiviup sul.nr.

RIG-16-2017)

Unnerluussisussaataasut

(J.nr.55PM-98735-00005-16)

illuatungeralugu

Kommuneqarfik Sermersooq

(advokat [...])

oqaatigineqarpoq imaattoq

E Q Q A R T U U S S U T:

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup 9. oktober 2017-imi eqqartuussutaa Kommuneqarfik Sermersuumit suliareqqitassanngortinneqarpoq pinngitsuutitsinissaq piunasaqaatigineqarluni.

Unnerluussisussaataasunit atuuttassanngortitsinissaq piunasaqaatigineqarpoq.

Unnerluussisussaataasunit unnerluussissut iluarsineqarpoq imaalillugu ”Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaa” taarserneqarluni tassaalerluni ”Sulinerlut Ministereqarfiup nalunaarutaa”.

Unnerluussisussaataasut nunatta eqqartuussisuuneqarfianut takutippaat videoliaq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sinniisuata 6. juni 2016-imi filmiliarisimasaa.

Suliamik ilassutitut saqqummiussineq

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup inerteqqutaanit 12. juli 2016-imeersumit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”Suliap paasisutissartai

...

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup paasivaa sulisut ataasiakkat puunik eqqakkanik naqittaassanik imallit kivittaraat.

Kingusinnerusukkut puut oqimaalutarneqarput 50 aamma 70 kg-nillu oqimaassuseqarput.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup paasivaattaq:

- Sulisut pingasut eqqakkanik naqittaassanik Tigooraavimmi sulisut.
- Puut 70 cm miss. portutigisut 58 cm.-illu miss. diametereqartut.
- Puut eqqakkanik naqittaassanik imaqartut.
- Naqittaassineq imatut ingerlasarpoq:
 - Sulisup puut qernertut eqqakkanik imallit Mil-tek eqqagassanik naqittaassivimmi akimut ersittunik puussiartallimmi immertarpai. Taavalu pussiat qernertut naqittaanneqartarput, taamaalilluni pooq akimut ersittoq ulikkaarneqarluni strip-imillu sissammik matullugit qileruserneqartarput.
- Sulisup qamut puumik akimut ersittumik imalik Tigooraaviup matuanukaattarpaa, tassani sulisup Mil-tek eqqakkanik naqittaassivik ammartarpaa poorlu akimut ersittoq assammi illuanik natermut nusuttarlugu, assammi aappaanik Mil-tekken ajaatigalugu, assakaaqataanginniassammat. Talip $\frac{3}{4}$ -ia isivillugu imaluunniit taleq tamaat isivillugu nusussisoqartarpoq, peqilluni qiterlugu iluaatsumik equitillugu.
- Sulisup pooq akimut ersittoq kivittarpaa siumullu nusuttarlugu saaminut pitillugu, ilisarlugu taamatorluinnarlu iliuuseqaqqittarluni ... puumik kivitsisarluni ilisarlugulu Gummi-gedip nivaataanut, nunamut attuutsillugu appartinneqarsimasumut. Kivitsinerit tamarmik talip $\frac{3}{4}$ -ianik ungasitsigisumik imaluunniit taleq isivitillugu pisarput ungasissutsip 1,5 meterit missaaniittup iluani. Kivitsineq qiteq peqitsillugu pisarpoq.
- Sulisut teknikkikkut atortoqaratik puunik akimut ersittunik kivitsisarput.

Sulisut ilaata Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut ilisimatitsissutigaa:

- Ullut 14-it matuma siorna sulisumik [...] Tigooraavimmi sulisunik teknikkikkut atortup Kommuneqarfik Sermersuup tunniunniukuusaata atornissaanik ilitsersuiartortumik.
- Teknikkikkut atortoq atorneqarnikuunngitsoq sulisullu taanna sumut pisimanersoq nalugaa.
- Sulisut paasitinneqarnikuusut puut akimut ersittut affaannaat immerneqartassasut, pooq kivillugu oqimaappallaalinnginniassammat.

Vejformand I2 ilisimatitsissutigineqarpoq:

- Tigooraavik puussianik qernertunik [...] innuttaasut eqqagassaataannik imalinnik 900 miss. sap. akunneranut tigusaqartartoq.
- Puut qernertut 900 taakku puunut akimut ersittunut ikillugit naqittaanneqartartut.

- Puunit qernertunit 900-nit taakkuninga puut akimut ersittut 160-170 miss. eqqakkanik naqittaassanik immertaritik.
- Puussiat eqqakkanik naqittaassanik imallit taakku 50 aamma 70 kg akornanni oqimaas-suseqartut.
- Puut eqqakkanik naqittaassanik imallit gummigedip nivaataanut iliorarneqartartut, tassangaanniillu containerimut 40 fodsimumt kuineqartartut umiarsuarmillu aallarunneqartartut.

Ingerlatsinermut aqutsisumit I3 ilisimatitsissutigineqarpoq:

- Teknikkikkut atortoq sulisut atorsinnaasaat tunniunneqarnikuusoq, puut akimut ersittut kivinneqarneranni atugassaq.
- Sulisut teknikkikkut atortup atornissaanik arlaleriarlutik ilitsersorneqarnikuusut.”

Nassuiaatit

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut ilassutitut nassuiaateqarput ilisimannittut I3, I1, I4 aamma I4. Aammattaaq X1 aamma I5 ilisimannittut nassuiaateqarput.

I3 ilassutitut nassuiaavoq, I4 ulluinnarni aqutsisuugallarmat [...] eqqaavilerinermik aqutsineq ajunngitsumik ingerlasimasoq. I4 2015-imi aasakkut Nuummi sulilerpoq taassumalu eqqaavilerinermi ulluinnarni aqutsisutut suliarisartagai I2, aqquisinilerisunut aqutsisuujutigaluni, tigusimagai, paasinarsisimasorlu tamanna taassumunnga annertuallaartoq. I2, I4 ukiorpassuarni tullersortaavoq, taassumangalu ilinniartinneqarnikuulluni. Sulisut nutaat suleqatimininit ilinniartinneqartarput. [...] Nuummiit 250 km-inik ungasitsigisumiippoq, taamaattumik Nuummi aqutsisutut sulisut tassaniiginnavissinnaanngillat. Aamma sulisunut oqaatsitsigut unamminartoqartarpoq, paatsoornermik kinguneqarsinnaalluni. Kommunip qaammammut immaqa ataasiarluni nakkutilliiartornissani ilungersuutigisarpaa. Kommunimeersut nakkutilliiartoraangamik sorpassuarnik takusassaqartarput, qularnanngilarli I4 eqqaavilerisut alakkartarsimassagai. Nalunngilaa I4 najoqqutassanik unioqqutitsinernik uparuaanikuusoq, kisianni unioqqutitsinerit maskiinamik kivitsissummik atuinnginnermut tunngasuusorinngilai. Isumannaatsuunermut atortunik atuinnginneq kukkuluttorneruvoq, atorfeqarnerup tungaatigut kinguneqartitsissutaasinnaasoq.

Ilisimannittup Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmu allagai 26. juli 2016-imeersut pillugit nassuiaavoq, isumannaatsuunissamut atortut atorneqannginnerat nammineerluni paasinngisaannarnikuullugu, kisianni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfup tamanna paasisimappagu nammineq upperisariaqarlugu. Tamannali Sullivinnik Nakkutilliisoqarfup tungaaniit ingasattajaartumik paasinnittaasiusoraa, tassami taleq isiveqqasoq 70-80 kg-tut oqimaatsigisumik kivitsisoqarsinnaanngilaq. Sullivinnilli Nakkutilliisoqarfup inerteqqutaa aallaavigalugu kommune aalajangerpoq nakkutilliineq sukaterneqassasoq. Eqqaavileriffimmi pissutsit nammineq takusimasai naammaginngisaalu tassaapput sulisut eqqakkanik takkuttunik ulloq

taanna peersisannginnerat, taamaattumik eqqakkat qaleriiaarput. Takunikuuaa sulisut puut eqqakkanik imallit uniaraat, tamannalu akuerisaavoq, kisianni takunikuunngilaa sulisut puunik kivitsisut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarusiaani allaaserineqartutut.

Assimi eqikkaaniliap qupperneq 44-aniittumi takuneqarsinnaavoq sulisup pooq eqqakkanik imalik gummigedip nivaataata tungaanut uniaraa, tamannalu oqimaatsunik kivitsinerit pillugit aalajangersakkanik unioqutitsinerunngilaq. Ilumoorpoq sulisup assimiittup maskiina kivitsissut atunngikkaa aamma nammineq sulisoq qinnuigisimassagaluarpaq pooq nivaattap tungaanut uniarnagu maskiina kivitsissut atussagaa. Puut 20 fods containerimut iginneqartarput. Isumaqarpoq pooq eqqakkanik naqittaassanik 70 kg-nik imaqarsinnaanngitsoq. Puut amerlassusaat ilisimatitsissutigineqartut ilumuussappata puut eqqagassanik imallit Nuummi tiguneqartartut agguaqatigiissillugu 40 kg miss. oqimaassuseqartarput.

II Næstvedip Eqqartuussivianiit videokkut attaveqaatikkut ilassutitut nassuiaavoq, eqqaamariarlugu nakkutilliiartortoqarnerani puut pingasut oqimaalutarneqartut. Pooq ataaseq 70 kg-nik oqimaassuseqarpoq aappaalu 60 kg-nik. Vejformandip gummiged aquppaa, sulisut allat pingasut puunik suliaqartut. Vejformand aperiaa aqutsisuunersoq taannalu angerpoq. Vejformandip sulisut puunik suliaqariaasiat uparuunngilaa. Immaqa akunnerit pingasut missaanni tigooraavimmiippoq. Maskiinamik kivitsissummik tassani takusaqanngilaq, kisianni sulisut teknikkikkut atortorissaarut eqqaavaat, ullut 14-it siornatigut atornissaanut ilitsersorneqarsimallutik. Aperivoq kivitsissut taanna sumiinnersoq, sulisulli ilaata tamanna nalunerarppaa. Videomi takuneqanngilaq sulisut puunik kivitsivittut, taamaaliorpulli, puut maskiinamiit naqittaassissummiit ammut kivikkaangamikkit nivaatamullu qummut kivikkaangamikkit. Ilisarisinnaavaa I2 oqarmat Nuummi aqutsisut ilitsersuutaat malillugit eqqakkanik suliaqatarlutik. I2 [...] sulisunit kisiartaalluni AMU-nikuuvoq (sullivinni avatangiisit pillugit ilinniartitaaneq), tamannalu malittarisassanut naapertuuppoq.

Ilisimannittoq kalaallisut oqaluttanngilaq paasisaqangaatsiartarporli aamma isumaqarpoq sulisunik attaveqarnini ajunngitsuusoq. Sulisut aperai puunik suliaqariaasiat ilitsersorneqarnerminnut naapertuunnersoq. Sulisut ilaatigut akipput maskiina kivitsissut, ullut 14-it tamatuma siornatigut ilitsersuutsiffigisimasartik, atorlugu arriippallaartoq aamma puut affaannarmik immerneqartarnissaannik paasitinneqarnikuullutik. Puut oqimaalutarneqartut nalaatsornikkut naliliivigineqarput.

IA ilassutitut nassuiaavoq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi nassuiaateqarnermi kingorna paasitinneqarsimalluni tigooqqaavimmut atortussaq aatsaat januaarimi 2015-imi takkussimasoq. Assit imaqarnialiami qupperneq 36-42-miittut qaammammi tassanerpiaq misiligummik poortuisoqarnerani assilisarai. Anguniarpaat puut eqqakkanik naqittaanneqarsi-

masunik imallit 50-70 kg-nik oqimaassuseqassasut, datablad-ini Miltek-imeersuni unnersuussutitut naapertuuttumik, kisianni oqimaassusaat allanngorarsinnaavoq, apeqqutaatillugu eqqakkat siallersimanerup kinguneranik masannersut. Puut affaannarmik immertarnissaannik isumaliuteqarnermut pissutaanerugunarpoq puut aserunnginnissaannik pinngitsoortitsiniarneq. 2015-imi januar-februaarimiit 2015-imi aasakkumut Nuummumut nuunnissami tungaanut eqqaavileriffimmiittarpoq immaqa sap. akunneranut ataasiarluni, aallaqqaammumut akulikinerulaartumik. Isumaqarpoq marluk-pingasoriarluni paasillugu sulisut kivitsissut atunngikkaat, taamaattoqartillugulu ilitsersoqqissaartarpari kivitsissut atortassagaat, taamaangippat qititik aseroqinammatigit. Eqqaanngilaa maleruagassanik unioqqutitsineq aamma atorfeqarnerup tungaatigut kinguneqarsinnaasoq, ilimagaami sulisut oqartoqarneratut iliussasut. Aalajangersimasumik sulisunik marlunnik aalajaatsorujussuarnik sulisoqarput, sulisortartoqaraangallu sulilertut saniminniittunit ilinniartinneqartarput.

I2 ukiorpassuarni kommunimi sulinikuuvoq. Nammineq immikkoortortaqaarfimmi aqutsisuuvoq taannalu teknikererivaa, ilimagaalu ilinniartitsinini taassuma ingerlateqqissagaa. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi nassuiaateqarnermi kingorna paasivaa [...] 2016-imi majimi nakkutilliiartorsimalluni.

XI Paamiuniit videokkut attaveqaatit aqutigalugit nassuiaavoq, [...] tigooqqaavimmi sulisunik aqutsisutut sulilluni. Atortoq nutaaq tigooqqaavimmut takkummat vejformandiuvoq, kisianni aamma eqqagassalerinermik suliaqartarpoq. Sulisut atortoq, atorveqartussatut ilitsersuutigineqarnikoq, atorpaat. Puut kivittarpaat, oqimaappallaarpatalu kivitsissut atortarpaat. 2015-imi juunip naanerani vejformandiujunnaarpoq. I2 vejformanditut kingoraartigaa. 2016-imi maanna suliffigisaminut uterpoq. Maannakkorpiaq allanik atortoqarput 2015-imi pisamik assignngisaanik. Taamaalluni Nuummiippoq, immaqa 2014-imi 2013-imiluunniit, sullivinni avatangiisit pillugit malittarisassanik ilinniartinneqarluni. Kingornatigut pikkorisarfigeqqinnikuunngilaa, kisianni ilitsersuutit atuartarpari.

I5 Paamiuniit videokkut attaveqaatit aqutigalugit nassuiaavoq, [...] tigooqqaavimmi eqqaavissuarmilu sulisarluni, ukiullu arfinillit miss. sulinikuulluni. 2015-imi naqittaassissuteqaleramik atornissaanik ilinniartinneqarpoq. Atortoq kialuunniit atorsinnaavaa. Puut nalinginnaasumik 30/40-60 kg-mik oqimaassuseqartarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimiit takkuttoqarmat puut oqimaalutarpaat puullu oqimaannerpaat 60 kg. miss oqimaassuseqarput. Ulloq taanna kivitsissut atunngilaat, puulli gummigedip nivaatartaarnukaallugit uniarpaat puullu nivaatartaanut kivillugit iliorarlugit, tamanna sukkanerujussuimmat. Puut nivaatartaanut arlalinnik qaleriinngorlugit iliorarpari. Allit angummit ataatsimit iliorarneqarput qaleriilli tullinut ilisassat angutit marluuppaat.

Sanilliussivigineqarluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup tjekskemaa malillugu ilisimatitsi-masooq teknikkikkut atortorissaarut atorneqartanngitsoq, nalugaalu taanna sumiinnersoq, nas-suiaavoq kivitsissutit pingasuusut taakkulu tamarmik saqqumisartut. Gummiged tassani-inngikkaangat maskiinat kivitsissutit tamatigut atortarpaat, tassami maskiina naqittaassissut assakaasulik matumukaattarpaat, tassanilu puut qaleriaarlugit iliorartarlugit. Puut gum-migedip nivaatartaanut ilineqassagaangata maskiina kivitsissut atortanngilaat. Assimik ima-qarniliami qupperneq 44-miittumik takutitsivigineqarluni nassuiaavoq, puut assimi takutin-neqartutut sap. akunneranut marloriarlutik suliarisartik.

I2 ilassutitut nassuiaavoq, 2015-imi decembarimi vejformanditut aallartissimalluni. Sulisut maskiina kivitsissut qaqutigorujussuaq atortarpaat. Assimik imaqarniliami qupperneq 44-miittumik takutitsivigineqarluni nassuiaavoq, gummigedimi issiasooq namminiusinnaall-uartooq aamma ulloq taanna Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmeersumik oqaloqateqarsimal-luni. Puut affaa sinnilaarlugu immerneqarnikuupput. Sulisut puut oqimaappallaarsorigunikkut maskiina kivitsissut atortarpaat. Oqimaalutaaveqanngillat. Nammineq puut kivillugit misilin-nikuunngilaa. Nammineq akisussaanani X1, I4 maskiinanik kivitsissutunik atuinissamut aki-sussaasuupput aamma X1 ulloq taanna sulinnigilaq. Maskiinat kivitsissutit nalinginnaasumik maskiinat naqittaassissutit eqqaaniittarput, kisianni eqqaamangilaa maskiinat kivitsissutit ul-loq taanna Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik pulaarmat aamma tassaniinnerisut. Naluaa maski-inat kivitsissutit atorneqartannginnerat pillugu qanoq akulikitsigisumik uparuaasarnikuuner-luni aamma oqarnikuunngilaq ilitsersuutunik sumiginnaaneq atorfeqarnerup tungaatigut kinguneqarsinnaasoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu

Uppernarsaatnik saqqummiussinerup kingorna, ingammik nakkutilliisup I1 nassuiaataanik, sanilliunneqarluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup inerteqqutaani videomilu oqaatigi-neqartut, uppersarneqarpoq sulisut puunik 50-70 kg-tut oqimaatsigisunik kivitsisarsi-masut, unnerluussummi allaaserineqartutut.

Assortorneqanngilaq vejformand I2 ulloq taanna eqqagassalerinermi aqutisutut aki-sussaasuusimasooq aamma nakkutilliartornerup nalaani najuulluni teknikkikkut atortoris-saarutit, tassa maskiinat kivitsissutit, atorneqannginnerinik uparuaasimanngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu nunatta eqqartuussisuuneqarfiata isumaataaffigaa sulinerup isu-mannaatsuunikkut aarlerinaateqanngivissumik ingerlanneqarnera kommunip sunni-uteqarluartumik nakkutigisimanngikkaa, tamatumuunalu sulisut peqqissusaat navialisinne-qarsimasooq.

Taamaattumik unnerluutigineqartup unnerluussummi pisuutinneqarsimanagera akuerineqarpoq.

Akiligassiissut naleqquttumik annertussusilerneqarsimavoq, nunattalu eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussut atuuttussanngortippaa.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup eqqartuussutaa atuuttussanngortinneqarpoq.

Den 25. maj 2018 blev af Grønlands Landsret i sagen

Retten behandlede

sagl.nr. K 255/17

(Retten i Grønland sagl.nr.

RIG-16-2017)

Anklagemyndigheden

(J.nr.55PM-98735-00005-16)

mod

Kommuneqarfik Sermersooq

(advokat [...])

afsagt sålydende

D O M:

Dom afsagt af Retten i Grønland den 9. oktober 2017 er anket af Kommuneqarfik Sermersooq med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har berigtiget anklageskriftet således, at ”Arbejdstilsynets bekendtgørelse” erstattes af ”Arbejdsministeriets bekendtgørelse”.

Anklagemyndigheden har for landsretten afspillet et videoklip optaget af Arbejdstilsynets repræsentant den 6. juni 2016.

Supplerende sagsfremstilling

Af Arbejdstilsynets forbud af 12. juli 2016 fremgår endvidere blandt andet:

”Sagens oplysninger

...

Arbejdstilsynet konstaterede at der var ansatte, der løftede sække med sammenpresset affald, og at løft af sækkene foregik ved enkelt mands løft.

Efterfølgende blev sækkene vejret og de havde en vægt på 50 og 70 kg.

Arbejdstilsynet konstaterede endvidere:

- At der var tre ansatte, der arbejdede i Modtagerstationen, med sammenpresning af affald.
- At sækkene var ca. 70 cm høje og havde en diameter på ca. 58 cm.
- At sækkene indeholdt sammenpresset affald.
- At presseprocessen foregik således:
 - Den ansatte fyldte sorte affaldssække med husholdningsskrald i Mil-tek affaldspresseren med transparente poser. Derefter blev beholder med sorte sække presset sammen, således at den transparente sæk var fyldt op og blev lukket med en stålstrip.
- At den ansatte kørte vognen med den transparente sæk hen til Modtagerstationens port, hvor den ansatte åbnede Mil-tek affaldspresseren og trak den transparente sæk ned på gulvet med den ene hånd, mens den anden hånd, stemte imod Mil-tekken, for at den ikke skulle rulle med. Trækker foregik i $\frac{3}{4}$ -arms til strakt arms afstand, med foroverbøjet ryg og med vrid og asymmetri af ryg.
- At den ansatte løftede den transparente sæk og svingede sækken frem ad og ind foran sig selv, for så at stille den og fortage samme... løft og sving med sækken hen til og op i Gummigedens grab, der var sænket helt ned til jorden. Hvert løft foregik i $\frac{3}{4}$ -armsafstand eller i strakt arm og over en afstand på ca. 1,5 meter. Løftet foregik med foroverbøjet ryg.
- At de ansatte ikke benyttede tekniske hjælpemidler til løft af de transparente sække.

En af de ansatte oplyste til Arbejdstilsynet:

- At der 14 dage forinden havde været en medarbejder i [...], for at instruere de ansatte på Modtagerstationen i brugen af et teknisk hjælpemiddel leveret fra Kommuneqarfik Sermersooq.
- At det tekniske hjælpemiddel ikke blev benyttet, og at den ansatte ikke vidste hvor det var blevet af.
- At de ansatte var blevet informeret om, at de transparente sække kun skulle fyldes halvt op, for at posen ikke blev for tung at løfte.

Det blev oplyst af vejformand V2:

- At Modtagerstationen ugentlig modtog ca. 900 sorte affaldssække med husholdnings-skrald fra borgerne i [...].
- At de 900 sorte sække blev sammenpresset i transparente sække.
- At der ud af de 900 sorte sække blev ca. 160-170 fyldte transparente sække med sammenpresset affald.
- At de transparente poser med sammenpresset affald vejer mellem 50 og 70 kg.
- At de transparente sække med sammenpresset affald, blev flyttet op i grabben på en gum-miged, der hældte sækkene op i en 40 fods container og fragtet væk med skib.

Der blev oplyst af Driftchef V3:

- At der var stillet et teknisk hjælpemiddel til rådighed for de ansatte, til brug ved løft af de transparente sække.
- At de ansatte har fået instruktion i brug af det tekniske hjælpemiddel adskillige gange.”

Forklaringer

For landsretten er der afgivet supplerende forklaring af vidnerne V3, V1, V4 og V2. Endvi-dere har X1 og V5 afgivet vidneforklaring.

V3 har supplerende forklaret, at styringen af affaldshåndteringen i [...] fungerede godt, mens V4 var daglig leder. I sommeren 2015 blev V4 ansat i Nuuk, og V2 overtog hendes opgaver som daglig leder af affaldssektionen. V2 var samtidig leder af vejsjakket, og det viste sig at være for meget for ham. V2 havde været V4 næstkommanderende i mange år, og hun havde oplært ham. Nye medarbejdere blev sidemandsoplært. Der er 250 km fra [...] til [...], så de ledende medarbejderne i Nuuk kan ikke være der hele tiden. Der kan også være sproglige udfordringer for de ansatte, som kan give anledning til misforståelser. Kommunen tilstræber at komme på tilsynsbesøg ca. en gang om måneden. Når kommunens folk var på tilsynsbesøg, var der mange ting, de skulle se på, men V4 har helt sikkert været forbi affaldssektionen, når hun var på tilsynsbesøg. Når han var på tilsynsbesøg, var han også forbi affaldssektionen. Han ved, at V4 har påtalt overtrædelser af forskrifterne, men han tror ikke, at overtrædelserne har vedrørt, at man ikke brugte løftemaskinen. Manglende brug af sikkerhedsudstyret er en forseelse, som kan medføre ansættelsesmæssige sanktioner.

Vedrørende V3 brev af 26. juli 2016 til Arbejdstilsynet har han forklaret, at han aldrig har konstateret, at sikkerhedsudstyret ikke blev anvendt, men når Arbejdstilsynet havde konstateret dette, måtte han jo tro på det. Han tror dog, at der er tale om en overfortolkning fra Arbejdstilsynets side, idet man ikke kan løfte så meget som 70-80 kg i strakt arm. Arbejdstilsynets forbud gav dog anledning til, at kommunen besluttede at styrke tilsynet. De forhold i affaldssektionen, han selv havde set og vurderet som utilfredsstillende, var, at de ansatte ikke sørgede for at få affaldet væk samme dag, så affaldet hobede sig op. Han havde set ansatte

slæbe affaldssækkene, hvilket var tilladt, men han havde ikke set de ansatte løfte sækkene manuelt som beskrevet i Arbejdstilsynets rapport.

Fotoet i ekstrakten side 44 viser en ansat trække en affaldssæk over til grabben på gummigeden, hvilket ikke er en overtrædelse af bestemmelserne om tunge løft. Det er korrekt, at den ansatte på fotoet ikke anvender løftemaskinen, og han ville nok bede om, at den ansatte i stedet for at trække affaldssækken over til grabben benyttede løftemaskinen. Det var en 20 fods container, sækkene blev smidt op i. Han mener, at der ikke kan være 70 kg sammenpresset affald i en affaldssæk. De affaldssække, man modtog i Nuuk, må gennemsnitligt have vejlet ca. 40 kg, såfremt det oplyste antal sække er korrekt.

VI har via videolink fra Retten i Næstved supplerende forklaret, at hun mener at kunne huske, at der i hvert fald blev vejlet 3 sække under tilsynsbesøget. Den ene sæk vejede 70 kg, og en anden sæk vejede 60 kg. Vejformanden betjente gummigeden, mens de 3 andre ansatte håndterede sækkene. Hun spurgte vejformanden, om han havde ledelsesfunktionen, og det bekræftede han. Vejformanden påtalte ikke den måde, hvorpå de ansatte håndterede sækkene. Hun var nok på modtagestationen i ca. 3 timer. Hun så ikke en løftemaskine på stedet, men de ansatte nævnte et teknisk hjælpemiddel, som de skulle være blevet instrueret i at anvende 14 dage tidligere. Hun spurgte, hvor løftemaskinen var, hvortil en af de ansatte oplyste, at det vidste han faktisk ikke. På videoen ser man ikke, at de ansatte decideret løfter sækkene, men det gjorde de, både når de løftede sækkene ned fra pressemaskinen, og når de løftede dem op i grabben. Hun kan godt genkende, at **V2** oplyste, at de håndterede affaldet i overensstemmelse med de instrukser, de havde fået fra ledelsen i Nuuk. **V2** var den eneste af de ansatte i [...], som havde en AMU (arbejds miljøuddannelse), hvilket var i overensstemmelse med reglerne.

V1 taler ikke grønlandsk, men hun forstår en del, og det var hendes indtryk, at hendes kommunikation med de ansatte var god. Hun spurgte de ansatte, om måden, de håndterede sækkene på, var i overensstemmelse med det, de var blevet instrueret i. De ansatte svarede blandt andet, at det tog for lang tid at anvende løftemaskinen, som de 14 dage forinden var blevet undervist i at bruge, og at de havde fået besked på kun at fylde sækkene halvt op. De sække, der blev vejlet, blev udvalgt tilfældigt.

V4 har supplerende forklaret, at hun efter sin forklaring i Retten i Grønland har fået at vide, at udstyret først kom til modtagestationen i januar 2015. De fotos, der er i ekstrakten side 36-42, tog hun i forbindelse med prøvepakningen i samme måned. De gik efter, at sækkene med sammenpresset affald skulle veje 50-70 kg svarende til anvisningerne i databladene fra Miltek, men vægten kunne variere, alt efter om affaldet var vådt efter regn. Overvejelserne om kun at fylde sækkene halvt op drejede sig vist nok mest om, at de ville undgå, at sækkene gik

itu. I perioden fra januar-februar 2015 og til hun i sommeren 2015 flyttede til Nuuk, var hun på affaldsstationen ca. en gang om ugen, i begyndelsen lidt oftere. Hun vil tro, at hun 2-3 gange konstaterede, at de ansatte ikke anvendte løftemaskinen, og i disse tilfælde instruerede hun dem nøje i, at de skulle bruge løftemaskinen, idet de ellers kunne risikere at ødelægge deres rygge. Hun nævnte ikke, at overtrædelser af instrukserne også kunne få ansættelsesmæssige konsekvenser, idet hun forventede, at de ansatte ville gøre, som der blev sagt. De havde to faste medarbejdere, som var meget stabile, og når der kom nye medarbejdere, blev de sidemandsoplært.

V2 havde været ansat i kommunen i mange år. Hun var afdelingsleder, og han var hendes tekniker, og hun forventede, at han ville køre det videre, som hun havde oplært ham i. Efter sin forklaring i Retten i Grønland har hun fundet ud af, at hun faktisk var på tilsynsbesøg i [...] i maj 2016.

XI har via videolink fra Paamiut forklaret, at han er ansat som arbejdsleder i modtagestationen i [...]. Da det nye udstyr kom til modtagestationen, var han vejformand, men han arbejdede også med affaldet. De ansatte brugte det udstyr, de var blevet instrueret i at benytte. De løftede sækkene, og hvis de var for tunge, brugte de løfteudstyret. Han ophørte som vejformand i slutningen af juni 2015. V2 blev vejformand efter ham. I 2016 kom han tilbage til sit nuværende arbejde. På nuværende tidspunkt har de et andet udstyr end det, de fik i 2015. Han var engang i Nuuk, måske i 2014 eller 2013, hvor han fik undervisning i arbejdsmiljøreglerne. Han har ikke senere været på kursus heri, men han læser i instruktionsmaterialet.

V5 har via videolink fra Paamiut forklaret, at han arbejder på modtagestationen og dumpen i [...], hvilket han har gjort i ca. 6 år. Da de fik pressesystemet i 2015, blev han oplært i at bruge det. Enhver kan betjene udstyret. Sækkene vejer normalt 30/40-60 kg. De vejede sækkene, da Arbejdstilsynet var på besøg, og da vejede de tungeste sække ca. 60 kg. Denne dag anvendte de ikke løftemaskinen, men slæbte sækkene hen til gummigedens skovl og løftede sækkene op i skovlen, da det var meget hurtigere. De lagde sækkene i flere lag på skovlen. Det nederste lag blev lagt af en mand, hvorimod de var to mand om at løfte sækkene op til de næste lag.

Foreholdt, at han ifølge Arbejdstilsynets tjekskema skulle have oplyst, at det tekniske hjælpemiddel ikke blev benyttet, og at han ikke vidste, hvor det var, har han forklaret, at der var 3 løftemaskiner, og at de altid var fremme. De brugte altid løftemaskinerne, når gummigeden ikke var der, idet de så kørte sækkene på pressemaskinen, der var på hjul, hen til porten, hvor de stablede sækkene oven på hinanden. De brugte ikke løftemaskinen, når sækkene skulle op i gummigedens skovl. Forevist fotoet i ekstrakten side 44 har han forklaret, at de håndterede sækkene som vist på dette foto 2 gange om ugen.

V2 har supplerende forklaret, at han begyndte som vejformand i december 2015. De ansatte benyttede meget sjældent løftemaskinerne. Forevist fotoet i ekstrakten side 44 har han forklaret, at det godt kan passe, at det er ham, der sidder i gummigeden, og at han denne dag talte med repræsentanten fra Arbejdstilsynet. Sækkene var fyldt lidt over halvt op. De ansatte brugte løftemaskinen, hvis de mente, at sækkene var for tunge. De havde ikke en vægt. Han har ikke selv prøvet at løfte sækkene. Det var ikke ham, men X1 og V4, som havde ansvaret for brugen af løftemaskinerne, og X1 var ikke på arbejde den dag. Løftemaskinerne stod normalt ved siden af pressemaskinerne, men han kan ikke huske, om løftemaskinerne også var der den dag, Arbejdstilsynet kom på besøg. Han ved ikke, hvor ofte han har påtalt manglende brug af løftemaskinerne, og han har ikke sagt, at tilsidesættelse af instrukserne kunne medføre ansættelsesmæssige konsekvenser.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter bevisførelsen, herunder navnlig tilsynsførende V1 forklaring sammenholdt med beskrivelsen i Arbejdstilsynets forbud og videoklippen, er det bevist, at de ansatte løftede sække med en vægt på 50-70 kg som beskrevet i tiltalen.

Det er ubestridt, at vejformand V2 den pågældende dag havde det lokale ledelsesansvar for affaldshåndteringen, og at han, der var til stede under tilsynsbesøget, ikke påtalte, at tekniske hjælpemidler i form af løftemaskiner ikke blev anvendt.

På denne baggrund tiltræder landsretten, at kommunen ikke førte et effektivt tilsyn med, at arbejdet blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og at der herved blev fremkaldt fare for skade på de ansattes helbred.

Det tiltrædes derfor, at tiltalte er skyldig i tiltalen.

Bøden er passende fastsat, og landsretten stadfæster herefter dommen.

THI KENDES FOR RET

Retten i Grønlands dom stadfæstes.

Elisabeth Mejnertz

Kirsten Thomassen

Ulla Staal

**Assilineqarnerata eqqortuunera uppersarsarneqarpoq.
NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIA, ulloq 7. december 2018**

**Udskriftens rigtighed bekræftes.
GRØNLANDS LANDSRET, den 7. december 2018**

Nana Meisler

Kalaallisuunngortinneqarpoq u. 29/5-18
Ror, nutserisoq